

UIT DIE PEN VAN DIE CEO

"Don't pass up something that's attractive today because you think you will find something better tomorrow." (Warren Buffet)

KWESBAARHEID VAN DIE KLEINSKAALSE SITRUSBOERE

Die Suid-Afrikaanse landbousektor het oor die jare aansienlik tot ekonomiese groei deur uitvoere en verwante buitelandse inkomste bygedra, terwyl dit ook betekenisvolle transformasie en inklusiwiteit verseker het. Die Landbou- en Agro-verwerkingsmeesterplan (AAMP) is ontwikkel om dit verder uit te brei en te help om groter deelname en groei van kleinboere te verseker. Sentraal tot die AAMP is die rol van uitvoere as dryfkrag vir groei in die landbou, en deur dié groei groter inklusiwiteit te bevorder.

Ek skryf hierdie week oor hierdie onderwerp terwyl ons almal nadink oor die potensiele impak van die onlangse gebeure in die Midde-Ooste. Suid-Afrikaanse produsente ontvang nie noemenswaardige finansiële steun vanaf die regering in vergelyking met hul eweknieë, veral in ontwikkelde lande nie, waar 'n mate van boere-ondersteuning steeds bestaan om hulle teen 'eksterne skokke' te beskerm. Ons het almal gelees van oordragte in die VSA en die EU aan hul boere wanneer gebeure die landbou daar bedreig het.

Die CGA se Grower Development Company is getaak om opkomende kleinskaalse sitrusboere te ondersteun wat, gegewe die potensiaal om Visie 260 te verwesenlik, 'n baie belangrike rol speel. 'n Mens wonder wat die impak van stygende koste in die toekoms kan wees op nie net alle produsente nie, maar ook op die kleinskaalse en opkomende boere wat meer blootgestel is aan eksterne skokke.

Die versterkende dollar en aanbodkant-uitdagings wat Brent-ru-oliepryse beïnvloed, sal na verwagting 'n styging in die dieselprys veroorsaak, wat na bewering tot 15% van die plaaskoste uitmaak. Die ontwrigting van die vloei van olie kan ook die prys van kunsmis beïnvloed. Verskeppingskoste styg, en indien die huidige gebeure voortduur, kan dit selfs verder styg.

Kleinskaalse produsente voel toenemend die druk, aangesien baie van die plase wat hulle bedryf, nie die produktiwiteit het wat nodig is om stygende insetkoste te absorbeer nie. Enige verdere kostedruk loop die risiko om hierdie boere in finansiële moeilikheid te dompel – en in sommige gevalle, uit produksie te dryf. Sulke verliese sal sektorwye transformasiepogings ondermyn en die breër vordering van die Suid-Afrikaanse landbou vertraag.

Dit is moontlik 'n ruimte waar die regering, hul ontwikkelingsinstellings en vennote 'n rol kan speel. Die Departement van Landbou, deur middel van sy toelaagfasiliteite, kan oorweeg om kleinskaalse produsente tot 'n mate te ondersteun.

Ons sien uit na die Minister van Landbou se beleids- en finansieringstoespraak (die begrotingsrede) in die nabye toekoms. Miskien is 'n soort veiligheidsnet 'n moontlikheid vir produsente wat die huidige teenspoed in die gesig staar.

Aangesien die 2026-seisoen amptelik oor 'n paar weke begin, sal ons ons pogings fokus op die versekering van toegang tot markintelligensie en vinnige kommunikasieplatforms, alles om die vloei van vrugte na markte te help lei.

Saam het ons 'n bedryf gebou wat bekend is vir sy aanpasbaarheid en uitnemendheid – en saam kan ons voortgaan om te floreer in 'n wêreld wat uiters ingewikkeld geword het.

SITRUSBEMARKINGSFORUM (CMF)

Neem asseblief kennis van die komende **Sitrusbemarkingsforum (CMF)** wat op **24 Maart 2026** by **Protea Hotel Technopark, Stellenbosch**, om **10h00** sal plaasvind. **In-persoon bywoning word aangemoedig** om betekenisvolle betrokkenheid en bespreking oor huidige mark- en bedryfsake moontlik te maak. Om te help met beplanning en spyseniering, **RSVP** asseblief aan **Claudia Walklett** (claudia@fpf.co.za) teen **17 Maart**. Indien u nie kan reis nie, sal 'n aanlyn-opsie beskikbaar wees – kontak asseblief **Portia Magwaza** (portia@cga.co.za) vir die skakel.

INTERESSANTE FEITE

Die unieke en merkwaardig komplekse aroma en reuk van sitrusvrugte is te danke aan 'n komplekse mengsel van honderde vlugtige organiese verbindings, hoofsaaklik in die skil. Hierdie geur is 'n belangrike aanpassing om diere te lok vir saadverspreiding en word deesdae in parfuums en skoonheidsmiddels gebruik.

CGA GROEP-INLIGTING SITRUSBEMARKINGSFORUM (CMF)

Datum: Dinsdag, 24 Maart

Tyd: 10h00

Plek: Protea Hotel, Technopark, Stellenbosch (In-persoon) –
RSVP aan Claudia Walklett
(claudia@fpf.co.za)

Aanlyn-opsie: Kontak Portia Magwaza (portia@cga.co.za) vir die skakel